

**ИНСТИТУТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

**Правилник за барањата при повикување на
акредитацијата и употреба на знакот за
акредитација**

*Regulation on Requirements for reference to
accreditation and the use of the accreditation mark*

Врз основа на член 14, став 1, алинеа 1 од Законот за акредитација („Сл. Весник на Република Македонија“), бр. 120/09 и член 13 став 2 од Статутот на Институтот за акредитација на Република Македонија, Советот на Институтот за акредитација на Република Македонија на седницата одржана на 14.07.2010 година донесе:

П Р А В И Л Н И К
ЗА БАРАЊАТА ПРИ ПОВИКУВАЊЕ НА АКРЕДИТАЦИЈАТА
И УПОТРЕБА НА ЗНАКОТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА

1. Општа одредба

Член 1

Со овој Правилник се пропишува логото на Институтот за акредитација на Република Македонија (во натамошниот текст: ИАРМ), знакот за акредитација на ИАРМ и правилата за акредитираните тела и корисниците на услугите на акредитираните тела, при повикување на акредитацијата и употреба на знакот за акредитација.

2. Дефиниции

Член 2

Лого на акредитационото тело е лого кое акредитационото тело го употребува за негова идентификација.

Знак/Симбол за акредитација е знак издаден од акредитационото тело и доделен на акретитираните тела за оцена на сообразност, со цел да упатува на нивниот акредитиран статус.

Повикување/референца на акредитација е текст или изјава што ја употребуваат акредитираните тела за оцена на сообразност за да се повикаат/реферираат на својата акредитација.

3. Лого и знак за акредитација на ИАРМ

Член 3

ИАРМ има свое лого. Логото го претставува името на ИАРМ и само ИАРМ има право да го употребува логото. Логото се употребува на документите од менаџмент системот на ИАРМ, на други документи поврзани со акредитационите активности, како што се извештаи, сертификати и слично, во промотивен материјал и др.

Вработените во ИАРМ го употребуваат логото на своите визит-карти.

Формата на логото на ИАРМ е дадена во Прилог 1, кој е составен дел на овој Правилник.

ИАРМ пропорционално го зголемува или намалува логото, во зависност од начинот на неговата употреба..

Член 4

ИАРМ има знак/симбол за секоја од следниве акредитациони активности: тестирање, калибрација, инспекција и сертификација на системи за управување, сертификација на производи и сертификација на лица. Знакот за акредитација е

сопственост на ИАРМ. ИАРМ го издава знакот за акредитација на акредитираните тела за оцена на сообразност, со цел да упатува на нивниот акредитиран статус. ИАРМ има и комбиниран знак што го издава на барање на тела кои имаат добиено акредитација за повеќе активности.

4. Форма и содржина на знаците за акредитација на ИАРМ

Член 5

Формата и содржината на знаците за акредитација се дадени во Прилогот 2 и Прилогот 3, кои се составен дел на овој Правилник.

Член 6

Знакот за акредитација е комбинација на логото на ИАРМ, акредитационата активност (тестирање, калибрација, инспекција и сертификација), соодветниот стандард за акредитација и бројот на сертификатот за акредитација.

Знакот за акредитација е впишан во правоаголна форма со димензии 50 x 35мм.

Комбинираниот знак за акредитација е комбинација на логото на ИАРМ, акредитационите активности (пр. тестирање - инспекција), соодветните стандарди за акредитација и броевите на сертификатите за акредитација.

Комбинираниот знак за акредитација е впишан во квадрат со димензии 50 x 50 мм.

Големината на знаците може пропорционално да се зголемува или намалува, во зависност од начинот на нивната употреба.

5. Повикување на акредитацијата и употреба на знакот за акредитација од страна на акредитираните тела

5.1 Општи правила

Член 7

Со добивањето на акредитацијата, акредитираното тело стекнува право да се повикува на акредитацијата и да го употребува знакот за акредитација за акредитираните активности опфатени со опсегот на акредитацијата..

Член 8

Знакот за акредитација се користи само во позитив.

Знакот за акредитација се става само во комбинација со логото или со името на акредитираното тело. Логото или името на акредитираното тело треба да биде поистакнато (bolder type) од знакот за акредитација.

Член 9

Кога се повикува на акредитацијата од ИАРМ, акредитираното тело го користи следниот текст: „Акредитирано тело, акредитирано од ИАРМ за:..... (по двете точки да се наведе акредитираната активност/стандардот за акредитација), под број (во продолжение да се наведе бројот на сертификатот за акредитација)“, или сличен текст.

Член 10

Акредитираното тело кое има добиено акредитации за повеќе активности може да користи повеќе знаци за акредитација или комбиниран знак за акредитација.

Акредитираното тело од став 1 на овој член, при издавање на документите од своите активности, мора јасно и недвосмислено да наведе кој резултат за која акредитирана активност се однесува.

Член 11

Акредитираните тела може да се повикуваат на акредитацијата и да го употребуваат знакот за акредитација во документите кои ги издаваат од своите активности, како што се извештаи и сертификати (вклучувајќи и електронски извештаи и сертификати), и во општите документи, како што се меморандуми и други промотивни материјали.

5.2 Извештаи и сертификати

Член 12

Акредитираните тела смеат да го користат знакот за акредитација и да се повикуваат на акредитацијата во извештаите и сертификатите. Акредитираните тела можат во извештаите и сертификатите да го стават, покрај резултатот од акредитираните активности, и резултатот од неакредитираните активности, доколку тие претставуваат помал дел од добиените услуги и до нив треба да стои текст „НЕАКРЕДИТИРАНИ“.

Акредитираните тела, кои се исто така и сертифицирани од сертификационо тело, не смеат да го стават логото на сертификационото тело кога известуваат за акредитираните активности.

Член 13

Во случај кога резултатите од работата на акредитираното тело се издадени без знакот за акредитација или референцата која упатува на акредитацијата, тогаш не е веродостојна сообразноста со барањата на стандардите од сериите EN 45011 или ISO 17000.

Член 14

Доколку акредитираните тела за извршување на мал дел од акредитираните активности ангажирале поддоговарач, може да се повикуваат на акредитацијата и да го употребуваат знакот за акредитација, но со јасна ознака во документите за активностите кои ги изведувал поддоговарачот.

Член 15

Кога еден извештај од тестирање содржи мислења, интерпретации или други податоци за активности од испитувања, кои не се во опсегот на добиената акредитација, на видно место близу до искажаното мислење/ интерпретација, треба да стои текст: „Мислењата/интерпретациите, дадени во овој извештај, не се однесуваат на активности во рамките на опсегот на акредитацијата“.

Кога со опсегот на акредитација се опфатени и тестирања/калибрирања надвор од просториите на акредитираната лабораторија, важат истите правила за употреба на

знакот за акредитација како за тестирања/калибрации извршени во постојаните лаборатории.

Означувањето на калибрираната опрема со знакот за акредитација на акредитираната калибрациона лабораторија е дозволено, но само за опремата која е калибрирана во акредитираниот опсег.

5.3 Промотивен материјал

Член 16

Акредитираните тела може да се повикуваат на акредитацијата и да го употребуваат знакот за акредитација и на други документи, како што се: информативен материјал, понуди и слично, само кога тие документи, и во најмал дел, се однесуваат за услугите за кои се акредитирани.

Знакот за акредитација е дозволено да се користи и во просториите на акредитираните тела (на ѕид, на врата или на изложбено пано), само во комбинација со логото на акредитираното тело.

Кога акредитираните тела даваат понуда или друг комерцијален документ на меморандум, кој го има знакот на акредитација, а се однесува за работи кои не се однесуваат на акредитираните активности, тогаш во тој документ треба да стои текст: „Овој документ содржи активности кои не се опфатени со акредитацијата”.

Доколку повикувањето на акредитацијата во тие документи е од општа природа, акредитираните тела мора да назначат дека акредитацијата не е спомената во врска со неакредитираните активности.

Кога акредитираните тела сакаат да го употребат знакот за акредитација или да се повикаат на акредитацијата во документ различен од горенаведените, треба да побараат одобрување од ИАРМ.

Член 17

Вработените во акредитираните тела не смеат да го користат знакот за акредитација на нивните визит-карти.

6. Ограничување на повикувањето на акредитацијата и употребата на знакот за акредитација

Член 18

Повикување на акредитација или употреба на знакот за акредитација е строго забрането за неакредитирани тела.

Акредитираното тело не смее да ги доведе во заблуда корисниците на услугите во однос на опсегот на акредитацијата.

Повикување на акредитација или употреба на знакот за акредитација не е дозволено на извештаи/сертификати од акредитирани тела, кои содржат само резултати од активности кои не се во опсегот на акредитацијата.

Акредитираното тело не смее да се повикува на акредитацијата или да го употребува знакот за акредитација на начин кој би имплицирал дека ИАРМ е одговорен за точноста на резултатите издадени од акредитираната лабораторија за калибрација и тестирање или акредитираното инспекциско тело, ниту пак за одлуките за сертификација на акредитираните сертификациони тела.

Акредитираното тело не смее да се повикува на акредитацијата или да го употребува знакот за акредитација на начин кој би имплицирал дека ИАРМ одобрува еден производ, калибриран инструмент или тестиран/инспектиран примерок.

Член 19

Кога една организација своите активности ги извршува на повеќе локации, а е акредитирана за една или повеќе локации, тогаш само локациите кои се акредитирани може да се повикуваат на акредитацијата и да го користат знакот за акредитација.

Кога организацијата издава еден заеднички документ, тогаш на документот близу до знакот за акредитација треба да стои текст: „Листата на акредитираните локации и опсегот на акредитација може да се добијат на барање на странката”.

Член 20

Кога една организација се состои од повеќе претставништва, а е акредитирано само едно или повеќе претставништва, тогаш само претставништвата кои се акредитирани може да се повикуваат на акредитацијата и да го користат знакот за акредитација.

Кога се издава општ, заеднички документ од организацијата, тој мора да ја содржи и листата на акредитираните претставништва.

Член 21

Акредитираното тело кое е под суспензија, веднаш мора да престане да издава документи кои го носат знакот за акредитација и да се повикува на акредитацијата, за активностите кои се под суспензија, сè додека трае суспензијата.

Член 22

По повлекувањето на акредитацијата, акредитираното тело мора веднаш да престане со повикување на акредитацијата или со издавање на документи кои го содржат знакот за акредитација.

7. Повикување на акредитацијата и употреба на знакот за акредитација од страна на корисниците на услугите на акредитираните тела

7.1 Општи правила

Член 23

Акредитираните тела треба да имаат сопствена политика и процедури во кои се поставени условите под кои, на корисниците на нивните услуги, им се дозволува повикување на акредитацијата и употребата на знакот за акредитација.

Процедурите од став 1 на овој член треба да се на располагање на корисниците на услугите на акредитираните тела.

7.2 Корисници на услуги на акредитирани лаборатории

Член 24

Акредитираните лаборатории може да им дозволат на корисниците на нивните услуги делумна репродукција на сертификати за калибрација или извештаите од тестирање.

Акредитираните лаборатории мора да ги специфицираат условите под кои извештаите од тестирањата/ калибрациите може да бидат репродуцирани или интегрирани во промотивните материјали на корисникот на услугата.

7.3 Корисници на услугите на акредитирано тело за сертификација

Член 25

Корисниците на услугите на акредитираното сертификационно тело знакот за акредитација можат да го користат само во комбинација со логото на акредитираното сертификационно тело.

7.3.1 Корисници на услугите на акредитирано тело за сертификација на системи за управување

Член 26

Сертификационото тело акредитирано за сертификација на системи за управување не смее да им дозволи на своите корисници на услуги да го стават знакот за акредитација и логото на сертификационото тело на производи или на нивната амбалажа.

Кога корисник на услугите на акредитираното сертификационно тело е лабораторија/инспекциско тело, акредитирани или не, тогаш телото не смее да дозволи лабораторијата/инспекциското тело да го користи знакот за акредитација на сертификационото тело на извештаите од тестирање/инспекција или калибрационите сертификати кои тие ги издаваат, бидејќи таквите извештаи/сертификати се сметаат како производ на лабораториските/инспекциските активности.

Во случај на сертификација на системи за управување во областа на услуги, сертифицираното тело не смее да го користи знакот за акредитација на кој било производ, поврзан со дадената услуга.

7.3.2 Корисници на услуги на акредитирано тело за сертификација на производи

Член 27

Сертификационото тело акредитирано за сертификација на производи може да им дозволи на своите корисници на услуги да го користат знакот за акредитација и на производот или на неговата амбалажа, но само во комбинација со логото на сертификационото тело.

7.3.3 Корисници на услуги на акредитирано тело за сертификација на лица

Член 28

Лицата сертифицирани од акредитирано сертификационно тело за лица не смеат да го користат знакот за акредитација на сертификационото тело. Тие можат да го демонстрираат својот сертифициран статус преку сертификатот издаден од акредитираното сертификационно тело.

8. Неправилна употреба на знакот за акредитација или неправилно повикување на акредитацијата

Член 29

Во случај на неправилна употреба на знакот за акредитација или на неправилно повикување на акредитацијата од страна на акредитираното тело, ИАРМ ќе идентификува несообразност, за која е потребно да се преземат корективни мерки или при потешка злоупотреба ќе ја суспендира или повлече акредитацијата.

Во случај на злоупотреба на знакот или повикувањето на акредитацијата од страна на неакредитирано тело, ИАРМ ќе го извести соодветното овластено тело за покренување на истрага и ако е потребно ќе покрене соодветна постапка пред надлежниот суд. ИАРМ ќе го објави случајот на злоупотреба.

7. Завршни одредби

Член 30

Со влегувањето во сила на овој Правилник, престанува да важи Правилникот за барањата при повикување на акредитацијата и употреба на знакот за акредитација донесен на 31 октомври 2008 година.

Член 31

Овој Правилник влегува во сила со денот на неговото донесување.

Датум: 19.07.2010 година

Претседател на Советот,
проф. д-р Николај Кузиновски

Референтни документи:

- МКС EN ISO/IEC 17020^{*)} т. 8.3
- ЕА-3/01^{*)} Mandatory – ЕА услови за употреба на симболите, текстуалните референци за акредитација и MLA потписнички статус
- Закон за акредитација чл. 30
- Статут на ИАРМ чл. 4
- Р03 Правилник за процедурата на акредитација^{*)}

Прилози:

- Форма на логото на ИАРМ
- Форма и содржина на знаците за акредитација на ИАРМ

---

^{*)} Последна верзија на документот

Прилог 1

Форма на логото на ИАРМ

Прилог 2

Форма и содржина на знаците за акредитација на ИАРМ

Знак за акредитација за лаборатории за
тестирање

Знак за акредитација за лаборатории за
калибрација

	<p>Знак за акредитација на сертификациони тела за сертификација на производи</p>
	<p>Знак за акредитација на сертификациони тела за сертификација на системи за управување</p>
	<p>Знак за акредитација на сертификациони тела за сертификација на лица</p>
	<p>Знак за акредитација за инспекциски тела</p>

Прилог 3

Форма и содржина на знакот на ИАРМ за акредитации во повеќе активности (пример)

Знак за акредитација на акредитирано инспекциско тело и лабораторија за тестирање

Објаснување:

XXX: рен број од 001 до 999